

PRINCIPATELE-UNITE.

DIMBOVITA

FOLIA POLITICĂ ȘI LITERARĂ.

Această foaie este de două ori pe săptămână. Miercuri și Sâmbătă. Prețul abonamentelor pentru un an 24 Sf. Pentru 1/2 an 12 " Trei luni 6 " O linie pentru anonșuri se va plăti cu 30 p.

Abonarea se face la librăria Chist. Ioaninș et C-ia Romanov strada Linskanilor, iar prin distrikte la D. sekretari ai Administrației și la korespondenții librăriei. Ori ce abonament trebuie plătit în dată cu subskrierea.

Rektifikare.

În No. 102 al acestei jurnale, la articolul Telegrafia Elektriz, pagina 4-a coloana a doua rândul 66, în lok de La 1858 profesorul Steinheil, . . . citeste La 1838 . . .

București, 10 Octombre.

O zărită fatală arăună neînțetată această nefericită dargă de la feliicitate la întristare, de la baksriș la dărerere, de la speranțe sicekșre la deschențisni amare; dar ne lîngă această fatalitate tristă anare din kînd în kînd bșnșl țeniș al Romăniei kare arăunkă o kăștăștăș amikă mi protektoare asșpăș miș inșniș kășetășri salstariș ce o skapăș ka printiș șn mirakol în momentșl kănd kredea kăș piere. Într'ăcest moment de deschențisne, de diskășariare de dărerere, de desfidendă, kredeșii oare kăș am pștea șpera a fi visităș de bșnșl postăș țeniș? Șb' l invokăș kăș toate așchestea; kăș timniș șnt grei, mi atit de grei, în kășt o minimă greșalăș ne poate arăunka de parte inapoș mi șb perikliteze o stare de lăkrășri kare aveam tot drentșl șș șpera kăș ne va dășe la fericișre.

Șb' l invokăș; dar șb' l invokăș kăș kășetșl; kăș verbșl mi kăș fanta de odatăș; șb' l invokăș kăș inimăș kășratăș mi pșrifikatăș kiar de michele pasisniș ce ne aș dăș adesea la marș greșelș; șb' l invokăș într'șn kășet, într'o voingăș într'o lăkrare; șb' l invokăș în temișl adevășrșlș, ne oltarșl înfrășdriș; kăș nșmaș aș ne poate askășta; șb' l invokăș kăș inima deskisăș mi kăș kășetșl de bșze, kăș nșmaș astfel ne poate askășta.

Era șn timp odatăș kănd ștrebșniș nostrșl, îndatș ce inemikșl se arăta la frontierele țeriș, șitaș toate kăște și desbinaș, se înfrășdiaș, imi fășeăș șemnișl kășș mi porneaș la viadăș saș la moarte; se întșrnaș kăș viadăș mi băkrășia, nentș kăș kredinșa lor era mare mi amorșl patriei mai pșesș de toate. Așei timniș eraș frășmomiș! dar am șitat pșnș mi kiar șșvenirea lor. Așei timniș eraș mășreș! dar mășrireă nentș noi nș mai are kășmen. Așei timniș ne aș dat viadăș! noi înș ne lășsam a mășri, mi kănd kredem kăș ne așitșm mi lăkrășm, ne ștrășpșșșem înșșine inima. De nș am perit pșnș akășma merișl nș este al nostrș, kăș de la șn timp în koa am făkrșt totșl nentș așeasta.

Kănd inemiciș veniaș de din afarăș, lășpta era voinikoasăș; așșșzi înș inemikșl este într'e noi mi în noi, mi iatș ce ne pșeokșșș mi ne întristeazăș într'e așșta. Kăș șivilisășia am șșbt mi venișl șșbtil mi pșericișos al lășșlșl mi al kășșșșșșșș, în kășt estetikșl la noi se pșefășe în kășșiditateă; șșșșșș o între bșșșșșșșș într'e a kășbăte ideile țeneroase, într'e a mîșđi konvikșisneș noastre, într'e a înkide kășlea nefericișlșl la binele ce are drent

a șpera într'e aș seș; intelișenșa o askășđim ka șn palatș kăș doșș țimșriș ka șb desbișșșm mai bine ne membriș kășșlșl șocial, mi șb anșlșm akășșneă bine făkrătoare prin armonisă; pșterea, kănd kredem kăș o avem, în lok de a ne fășe țeneromiș ka leiș, ne fășe fieromiș ka tigris. Așeasta este o făđă a inemikșlș interior.

Șeă-l-altăș făđă, kăș are mai măște, este țășl kiar în bine, este tirania în libertate, orgolisł în fericișre, abjekșia în linsă, minșisna în adevășr, tradimentșl în kredinșă, neste kare trona pasisnele misere de toate taliile, kare întșnekă lășmina, fritș mi învenimăș kășetășreă, kășș inima, anșlș akășșneă, inkatentș brașșl țel bșn mi ridikăș ne țel țăș, askăște limbele, mi fășe de măște ori din oameniș kăș bșne intenșii instrășmente ale țășlș.

Șel ce dar ș'ar kredeș în stare de a invoka bșnșl țeniș desbrășe-se de țășl ce șimte în sine, înxamese kăș datoriile de țetșșșșșș în konsușingăș mi progrese ne kășlea țeș deșkide Konvenșia. Avem neșesitate de a lăkră, mi de o lăkrășre pșlșș de amorșl patriei, de lășmina esmerienșiei, de konvikșia lășminei, mi de enerșia konvikșiei.

Șenișl de kare vorbim nș ne vă askășta de kit kăș așeste kondișisniș; altminteriș va făđi de parte de noi, mi odatăș depăștat dășne ce ne-a favorisat atită, hș șșșim kănd ne ar mai visita; mi de ne va mai pabandona inkă kășt va timp, șb ne temem de viitorșl la kare vor a ne kondășe akășșneă înverșisnatăș mi gibășia a țelor kăș reakredinșășe niș odatăș n'ăș voit binele țșriș mi kare se așeamăș deștșl de bine kăș țenișl real, mi anășia, impșșđendile repetate mi pasisnele nemoderate a șșorașe doresk binele dar printiș inșmiș nș mai mi nentș dinmiș.

Între așestia din fericișre se așș mășđi bșniș kare aș înș defektșl țetșlor oamenișlor adevășrat bșniș de a nș se pșne niș odatăș înmăinte. Iatș într'e kare trebșe akăș a se fășe o legășșșș ștrinsăș. Oameniș binelșl trebșe șb' mi dea mășna, șb' șite michele diferinșe de opinisnișșe ar esista într'e dinmiș, șb' șite afekșiile kăștre șniș saș neafekșiile mi poate mi șșele kăștre alđiș, mi forđi prinșșșșșșșș konvikșisne kăș înșșeg mi voiesk binele, șb' l pșaktișe în toate aktele vieđei lor. Așeasta va fi țeă mai bșnșș garășđăș nentș viitorșl țșriș noastre.

Șșntem în așșșl șniș moment șșșșșș ce are șb deidăș poate desșre șoarta țșriș. O țeniș al binelșlș inșniș ne omșl țel bșn a aleđe bine, mi șșntem sigșriș kăș am skășpat de o mare mi dășșroasăș, poate mi perikșloasăș, înșerkare!

Z

Așșm kăș o vie mășșșșșș kăș Komisissneă țentralăș, într'e altele a lășat doșș mășșșl de țeă mai mare impertendăș, desfidășreă morilor dășne Dimboviđăș mi adontăreă sistemșlș metrik în mășșriș mi greșșđișl.

Trista stare a Dimboviđei făkrăș nșmaș urin abșșiva konstrăkșisne a morilor ne dășna, țereă o grabnikăș îndrentare, făș de kare eram în oriș ce kresșere eștrăordinarăș amenimăđăđi de înekășisniș perikșloasel. Făș a mai ađșoga țeă în așș kestisș ne kare ne pșșșșem akăș a o trakta mai ne larg dășne impertendă ce merișș, ne grășșim a așikșra ne pșșșșșș kășș kășșșșșșșș kăș dășșimăreă așestor morișl va da țeate bine-fășerile făș a o linsă de pșșșșșșșș de din toate zilele; kăș îndatș ce se va vota de kășerăș așest pșojekt de lege, vom vedea mai mășđi kășșșlșșș șșndășe a fășe moriș kăș vaporă. Deșă kășșoasșem o pșșșșșșșș kare 'mi pșșșșșș a konstrăi o așememeneă moarăș; kăș modșl așesta kășșlăș va aveă fășș de mai țeă bșnșș kășșlășteă mi a bșndendăș.

A doa kestisșne, kestisșneă greșșđelor mi mășșșrișlor este mai impertantăș dekrăș m' o poate înkășșș țineva. Este o kestisșne de progres, mi de mare folos tot odatăș. Trebșșșșșș așeasta se șimșșia de mășl, dar mășđiș pignei fășeăș mi din așeasta o kestisșne politikăș. Șe voiș mai zicē nentș noi, kănd măște ștatșri șivilisate kare imitase Franșia în măște, pșșșșșș kăș țerbișlșș așș adontă așestisistemșl. În fine, adevășrșl este așș-fel, inkăștokmaiș ței ce ștrigăș mai mășl în kontra lăș așșșg a l adontă. Ka șb venim la noi, dășne mai măște esistășii, se pșșșșșș mi la noi, prin instigăreă D lășl Lalan adontăreă sistemșlș metrik în greșșđiș mi mășșriș. Komisissneă teknikăș elaboreș șn pșojekt într'e așeasta; dășș Prinđșl Șșșșșș emită a anlika îndatș sistemșl deșimal la greșșđiș. Se pșșșșșș anlikăreă șșșșșșlș metrik nșmaș în mășșriș; dar miș aș se făkrășe o greșalăș nentș kăș dășne ce se anpșșșșșș de metřș pșșșșșșșș ka șșșșșșșș șb fie de doi metriș, nș voiaș a adontă kiar metřș. Gresala era mai mare dekrăș m' o poate înkășșș țineva: Greșteăă fășșe nșmaș într'e a adontă diferinșă ce era într'e doi metriș mi șn șșșșșș Romănesk; pșșșșșșșș se înș așș diferinđă ar fi fost mășl mai rașionăł a adontă metřș kiar kăș oriș-țe nșșșșș ar fi voit; kăș de mi la într'ăia vedere se pșșșș kăș așeasta ș'a făkrăș tot, înșș în pșștrate mi kășșriș, nșmaș pșșșșșșșș aveă țeșimale în raport kăș metřș mi șșma o pșșșșșșșș în kalkșle. Akășm înșș pșșșșșșșș se metřș, lăkrășl este kășmpłekt; kășș toate făkrășșșșșșșș ne basă lăș, vom aveă de aș inăinte mășșriș esakte kare se pot kontrolă oriș mi kănd. Vom mai vorbi desșre așeșteă mai ne larg.

A.

Astăzi când toate lumea simte mare tre-

Dar venind la ideea de a deturca mai sss, fbr a nsmi pe cele-l-alte drsmri Romne...

CRONICA.

In No. 102 fbrndse o eroare tipogra-

M. S. Domnitorul, a priimit dsminec o denstagisne de komersangii Romnii...

Iatb adresa komersangilor ce ne adreasb denstagisuea.

Kornul komercial vine sb denbie la ni...

Kornul komercial are mare kredingb, kb lsminele, patriotisml, bna voingb mi e...

V. ce tind sure ferigirea patriei in penere mi...

M. S. mslgsmi denstagisnei desure felicitagisnele sal...

Vorba s'a ldit desure: un Minister din dreanta adnprei.

Minister komps de oamenii dintr'on kmp, sad un...

ia astazi? negremit din tabra avelor oamenii...

Dsmnezeb sb ne fereaskb! nb voim a zice...

Un Minister de oamenii kb inspiragii de simtimente...

In No. viitor vom face o listb de acueastb...

Un Minister din dreanta adnprei.

Ormtorol artikul, ka resusns la artikolul...

De mai mslt timp se vrb in jrnalsl Dimbo-

De cine voemte sb vorbeaskb Dimboviua mi...

Astorsl artikolsl vitat imnstb mai intii, m...

Tronsl poate fi imporsnat, urekxm krede as-

vârî pentru abonament; — dispuneți mi găsiți vârî între direcțiune kare nă are loje destăle mi 'ntre dame tinere frămoase grațioase bogate kare aș ne rămenele lor bșze mi de s-răssrî a trimate 'n stalrî mi 'n kărbile lor skănteî arzătoare de fok . . . kare nă voesk să meargă la teatră ka să askalte mēzika dar kare pretind să aibă o loje kă or ce pregă ka să nă nearză drentsl, mi nămaî pentru kă așă e moda mi pentru kă așă se destingă dama mare de societate; — a 'n-chenă însfărmît prima reprezentățiune *Trovatorsl*.

„Kăm e trăna? — „Kăm vi se pare? — Ce zicereî despre artistî întreba păbliksl din toate părțile?

Și totî daș onimiză diferite; — cei kariî nă kănosk mēzika mi voesk să fakă o-poziziunea sistematikă imrejărlăi kondemnaș toatē trăna trăiaș nodsl gordian pronșndănd îndatē *denlorabilă*; algiî tot din cei kariî nă kănoskē mēzika dar kariî saș pentru kă aș lokrî gratis de la impresariș saș pentru kă sânt kănosvînde, saș pentru kă îi părtinesk kă or ce pregă, trăiaș nodsl gordian în senssl kontrariș mi pronșndaș îndatē kă *desvîrmire e foarte bșnă*.

Noî nă ne dăm de artist niçî nă pozăm de mēsikant, noi kare nă părtinim ne imre-sariș în kontra păblikslăi niçî ne păblik în kontra impresarișlăi; noi kare sântem șn sim-nlsl amator, vom kăta nămaî a emite o jă-dekatē dreantē mi întreagă așșna trăneî mi vom cere mi de la păblik mi de la impresariș să fie drentsl mi să nă jădece niçî kă prea mēltē indlpendē niçî kă prea mēltē se-veritate kritika noastră.

Lăatē în mēlțime, trăna toatē așă pre-kăm este formată, găsîm kă ea îndependente gradsl de satisfăktiune ce poate da impresarișl păblikslăi mi găvernslăi kă mijloace nekăniare mi kă sșbvengisnea ce are; — trēbșe să kalkslm pregărlile kolosale, kă kare se plătesk tenoriî mi Prima-Donele în teatrē-rele mari ale Eșroneî mi să vedem dakă impresarișl kă pădinele fondșrî ce poate pșne în întreprinderea Operăi, ne poate da artistî nă celebri, dar kariî cel pșdîn să amonie de celebritate mi să fie kănoskădî, — nă; — șn tenor bșn kă desvîrmire, o prima-donș bșn kă desvîrmire, cer dakă nă maî mēlt. dar ide la 400 pșnș la 300 galbenî ne lănș; — poate impresarișl să plăteaskă acesle leșrî kă sșbvengisnea, mijloacele ceî dș Statsl mi kă pregă ceî isvoraste din loje? kredem kă nă; kredem maî mēlt; kredem kă kă pregărlile modice kă kare sânt angajădî artistî impresarișl tot este amenin-dat de perderî, să maî adșogă; așî kă impresarișl pentru sezonsl acesla mi a format trăna în șn timș kănd isbăknise resbelsl Italieî mi kănd era resbelsl în cel maî forte al ansamblșrlor șgomotoase ce se kăntăș aș-triavilor kă akompaniamentsl de bombe mi gislele la koncertșrile de la Maçenta de la Solferino m'alt. kă nă se gșseăș artistî, kăçî or kare simșea 'n el o inimă de Italian fie tenor, baso, saș bariton, lșoa pșșka la șmer mi se dșcea să kănte okind așstriavî.

„Sono la tromba“ din Pșritani, mi se bșteăș pentru îndependența Italieî; — kăçî mēlte din kantatrîde se transformaseră în pîn-game vivandiere mi nămaî kăntăș dșorî, kă-artetșrî, kăintetșrî mi sekstșrî de kănt pe kămpsl resboisłsl saș în lagăre; iar nă ne șcene, mi niçî nă visaș să se angajeze. — Impresarișl dar nă avea de șnde

să aleagă, mi a trebsit să iea anșoane cea ceî a gșsit.

Să jădekăm akăm trăna mi să fim drentsl. Trovatorsl nă a fost răș; — vom mer-ce maî departe, vom mērtșrîsi kă noi 'l am gșsit maî bine dekănt în anî treksdî; — tenorșl are șn viitor strășçit mi celebrș inain-tea lăi, de așel viitor noi nă ne vom băkșra; dar ne băkșrăm de prezent, șn timbrș sonor mi pșr, o voce dșlce mi întinsă, este adevă-rat kă kă acesle kăalitșdî îi linsese așeia de a sti să'mî kondșkă vocea, miî linsese obiçieisl șceneî, dar acesle sânt defekte ce de-snar kă bșnș voingș mi kă stădiș, sânt de-fekte provenite poate la întiele renresintșrî din o timiditate nătrălș în pșesingă șnșî pă-blik noș; — Prima-Dona (nă'î stim nămele) kăntē bine atșt ne kănt se poate astenta să kănte bine o prima-donș dșnș d-na Gianfre-di a kăriî forșș era maî kă seamă în Trovatorsl; — imî kondșce vocea kă medoș mi kă adresă, iea respirarea la timș mi bine, mi se stie menaja pentru ariele de efekt pentru ariele cele mari, vocea sa lasă însă mēlt de dorit nă are cea ce francezsl nămeste (de l'ampleur) miî linsese așea trăie vibrăndș ce se cere de la o prima-donș maî kă seamă în Trovator; — nă vorbî n de d-nș Steler kare a devenit șn amik pentru păbliksl Ro-măn, d-nș Steler artistsl adevărat, isbit kă drent mi pregăsit kă jăstedș dșnș meritsl mi vastsl săș talent, de Romăni; — dakă d-nș Steler ar fi abandonat opera de la noi, ar fi gșsit neapărat șn angajament mēlt maî avan-țios kare 'l ar fi dșs d'a drentsl la renșmi-re mi la celebritate ne șna din șcenele mari ale teatrșrlor ilșstre din Eșrona; — e șn sakrifîçîș ce a făkșt Romănilor.

În tot; — Trovatorsl aș mers bine, ak-tsl 1-iș s'a kam simșit pșdîn de timiditatea artistilor noi, în aktsl al III-lea însă tenorșl a kăntat kă pasisne mi intelipendș, vocea lăi era fermă mi resșna melodiăș. — D-nș Ste-ler a kăntat romanga sa ka tot d'ășna adikă ka șn artist de inimă kare simte mi kare fa-çe ne păblik să simșș; — așea romandș sșav-ș în kare maestrș Verdi aș nșs tot amorșl de kare e kapabilș inima șnșî om, ne a fă-kșt a krede șn moment kă D-nș Steler în-sșmî era înamoraș mi jalșz, kă așele doșș teribile valșrî ale pasisneî șmane se aredikaș teribile mi pșternice în inima lăi; — în aria de la *miserere* vocea tenorșlăi a fost dșlce mi pasionatș, ea resșna ka dintre zidșrele șneî adevărate temniçș plășșperea țrîstș mi dșre-roaș a întemniçatșlăi kare sșșnîș în o sș-venire de isbire, șnș akventș de regretș, mi kărlă razele soarelș ce strebat așrî î dș gîndirî de libertate. — Prima-Dona a ekspri-mat în șn mod perfekt; dșrerea mi desperarea a fost nătrălș mi Păbliksl a așlaodat' o kă jșstigie. — Dșo cel din șrmș între Prima-Dona mi bariton a fost ka tot d'ășna trîșm-fsl D-lăi Steler, trîșmf ne kare 'l poartș kă o modestie mi o similitate demnș de șn artist.

Se venim akăm la *Traviata*.

A! D-na Berini e frămoaș; — frămoaș kă vissl șnșî jșne de 20 anî, frămoaș ka șn tabloș de Murillo; — așș pștea zice de D-nîi cea ce zicea șn kritik celebrș de o ar-tistș celebrș în Franșă „elle a un million dans la voix.“ D-na Berini are o vo-çe mikș mi sșbvîre, dar are talent mi ara-tș îndatē ce ese ne șçenș, ne o artis-tș de meritș; — a fost o adevăratș Damș kă Kameliî, în aktsl 1 grațioaș, koketș, mi șmoarș, în aktsl din șrmș sșferindș mi tris-

șș; — D-na Berini joakș bine, bine kă de-svîrmire, pșșrî nătrale, jok de fisionomie abilș mi bine kombinat; — façe kadençe ce a 'nșșat poate dela D-na Cruvelly, kadençe de zere sekșnde dșnș kare kărșe o kășkadș de rșlade eksekștate kă o abilitate de mi vo-șea sa e mikș mi sșbvîre o kondșçē însă kă stiindș mi kăntș; — kăntș mi joakș Traviatā fșrș sbierete mi fșrș eksașerăçisne! — aria tostslăi dela aktsl 1 a fost zisș întîiș slab mi cere de D-nș Swift, a resșnat însă voioaș mi dșlce din nentșl D-neî Berini, era maî mēlșî în salș kariî ar fi voit sa aibș șn paxar în mēnș mi se 'nkine kă pînșama Traviatș; — dșo între dșnsa mi tenor a fost eksakt pasionat mi eksekștat kă takt mi stî-ingș din ambele părđi, solsl dșnș acesla a fost strășçit D-na Berini nămaî era o femeș, era o filomelș kare rșkșla rșlade, o damș kă kameliî kare se joakș kă inima eî, o onrește d'a tresrî miî gine kă așea șmoarș indife-ringș a Dameî kă Kameliî, *indiferentă*.

„Folie.“

Nebșnie ne kare o simte înkș pșbș-șindș'î inima mi ne kare nă o poate ineka în armonia rșladelor eî mi a akventelor eî rșpitoare. — În ansambl de la al 2 akt în așel ansambl în kare se 'ngșnș dșrerea, nekăzsl, mēnia mi mēștrarea voșele D-neî Be-rini mi a D-lăi Steler resșna strășçinde; — doî artistî kariî sșșșinea șçena mi de kariî însș'mî maestrsl Verdi a fost mēlșçmit; — la sșșșmit în cel din șrmș akt dak'am fi kănos-kșt ne Traviata am fi rekănoskșt' o neapărat în D-na Berini, ea sșșferea mi sșșferea în ade-vșr kăm sșșfere çineva kănd simte viaçă kă se dșçe, mi rozele dșnș fadș kă se pșlesk; — kănd simte sșșfletsl kă sboarș mi jșneçea kă se stîņçe sșbt giada morgēi: — D-na Berni aș aksalat akçente rșpitoare kare înçe-peaș sonore mi înçetaș diminsendo kă sș esprime în adevșr viaçă kare se dșçe înçe-țrăndș.

D-nș Wift are o voce gșșrălș însă plă-kșș, este Englez mi din acesla atșrșnș rș-çealș eksekștrēi sale mi pșdina emociune ce pșne în kănteksl sșș, kă toate acesle nă kănt-ș rșș mi are talentsl de a nă obosi păbliksl.

Nă vorbim despre teatrsl Romăn, așș datș ne rezervăm sș vorbim maî ne lșng în ora viitoare.

Pantazi Gika

D-șul I. I. Filipescu.

Domșle,

Am pșimit skrișoarea d-v. pșin kare çe-reçî a vi se sșșșne daka refleçtiunele Dîm-boviçei „El poate servi ka șn akt de mare „originalitate pentru istorie; „pșivesçe așșna „karakterșlș rșposatșlș pșrintelș d-v. saș „așșna kăvintelor din aktsl țrîșrit.“ Vș rș-șnșndem kă sinçeritate kă acesle observăçișni nă pot sș pșiveskș ne seama rșposatșlș pș-rinte al dșmșeavoastrș; çî așșna bizareçiei de espresisni ce se așlaș în așel akt, mi kare în șrmș am așlat kă nă era cel adevărat. Nă avem datîņă a zice rșș de persoanele viilor, mi înkș maî pșdîn despre așel morgî pșnșrș kare nă avem a ne plăņçe.

Redak. Dimboviçei.